

Szanowna Pani Marszałek! Na podstawie art. 193 ust. 1 i 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. M.P. Nr 5, poz. 47, z późn. zm.) uprzejmie składam na ręce Pani Marszałek pisemną odpowiedź ministra sprawiedliwości na interpelację pana Stanisława Ożoga, posła na Sejm RP VII kadencji, z dnia 11 kwietnia 2012 r., w sprawie standaryzacji dodatków służbowych funkcjonariuszy Służby Więziennej (pismo nr SPS-023-3858/12 z dnia 20 kwietnia 2012 r., data wpływu pisma do Ministerstwa Sprawiedliwości 24 kwietnia 2012 r.).

Kwestię wynagrodzenia funkcjonariuszy Służby Więziennej reguluje ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.). Z treści art. 56–58 wskazanej ustawy wynika, że co do zasady uposażenie funkcjonariusza SW składa się z następujących elementów:

— uposażenia zasadniczego uzależnionego od grupy zaszeregowania jego stanowiska służbowego oraz

— dodatków do uposażenia zasadniczego o charakterze stałym.

Na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 57 ust. 3 ustawy minister sprawiedliwości wydał rozporządzenie z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz. U. Nr 22, poz. 119), które określa grupy zaszeregowania poszczególnych stanowisk oraz odpowiadające im mnożniki przeciętnego uposażenia, stanowiące uposażenie zasadnicze z uwzględnieniem zróżnicowania wymogów kwalifikacyjnych oraz specyfiki służby na poszczególnych stanowiskach, w różnych rodzajach jednostek organizacyjnych.

Oprócz wynagrodzenia zasadniczego funkcjonariusze otrzymują dodatki do uposażenia zasadniczego o charakterze stałym w postaci:

- 1) dodatku za wysługę lat;
- 2) dodatku za stopień;
- 3) dodatku służbowego.

Na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 58 ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej minister sprawiedliwości wydał rozporządzenie z dnia 13 stycznia 2011 r. w sprawie dodatków o charakterze stałym do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz. U. Nr 16, poz. 72). O ile wysokość dodatku za wysługę lat oraz dodatku za stopień są ściśle określone w art. 57 i 58 ustawy o Służbie Więziennej oraz w § 2 i § 3 wskazanego rozporządzenia, o tyle wysokość dodatku służbowego zawiera pewien element uznaniowy o charakterze ocennym.

Z przytoczonego rozporządzenia wynika, że wysokość dodatku służbowego ustala się kwotowo, z tym że kwota dodatku służbowego nie może przekroczyć 50% otrzymywanego uposażenia zasadniczego i dodatku za stopień. Przy ustalaniu wysokości dodatku służbowego uwzględnia się:

1) na stanowiskach kierowniczych – prawidłowe wykonywanie obowiązków służbowych, rodzaj wykonywanych zadań i zakres ponoszonej odpowiedzialności, skuteczność w zarządzaniu posiadanymi środkami, terminowość i efektywność podejmowanych działań lub decyzji, umiejętność organizacji pracy, kierowania i sprawowania nadzoru, a także posiadane kwalifikacje i umiejętności wykorzystywane na zajmowanym stanowisku;

2) na pozostałych stanowiskach służbowych – prawidłowe wykonywanie obowiązków służbowych, w szczególności inicjatywę i samodzielność w realizacji zadań służbowych, terminowość i efektywność podejmowanych działań, posiadane kwalifikacje i umiejętności wykorzystywane na zajmowanym stanowisku, a także powierzenie nowych lub dodatkowych obowiązków służbowych lub wystąpienie innej istotnej zmiany warunków służby wymagającej zwiększenia zaangażowania funkcjonariusza w wykonywanie zadań służbowych.

Uprzejmie informuję pana posła, że stoję na stanowisku, iż każdy kierownik jednostki organizacyjnej jako pracodawca winien dysponować narzędziem skutecznie oddziałującym na sferę motywacyjną podległych mu pracowników i

niezbędnym jest by miał w tym zakresie pewną elastyczność działania. Bez wątplenia, dodatek służbowy jest instrumentem finansowym, który spełnia taką funkcję. Wydaje się, że wprowadzenie dodatków służbowych w jednakowej wysokości wobec wszystkich funkcjonariuszy pełniących służbę na równorzędnych stanowiskach, z wyłączeniem możliwości uwzględnienia osobistego zaangażowania poszczególnych wyróżniających się funkcjonariuszy oraz bez potencjalnego pozytywnego premiowania pożądanых postaw poszczególnych funkcjonariuszy w zakresie wyróżniającej się realizacji obowiązków służbowych, stanowiłoby istotny element, negatywnie, wręcz deprymująco oddziałujący na sferę motywacyjną funkcjonariuszy.

Odnosząc się do pierwszego pytania pana posła, dotyczącego standaryzacji przyznawania dodatków służbowych, uprzejmie informuję, że z uwagi na powyżej przedstawione argumenty, na dzień dzisiejszy nie znajduję podstaw do wprowadzenia wobec wszystkich funkcjonariuszy na równorzędnych stanowiskach dodatku służbowego w jednakowej wysokości i tym samym do pozbawienia kierowników jednostek penitencjarnych możliwości finansowego oddziaływania na sferę motywacyjną funkcjonariuszy.

Oдноśnie do drugiego pytania, związanego z koniecznością udziału przedstawiciela załogi w określaniu wysokości dodatków, uprzejmie informuję pana posła, że wysokość uposażenia zasadniczego, wysokość dodatku za wysługę lat oraz dodatku za stopień są elementami uposażenia funkcjonariusza, których poziom jest precyzyjnie określony przez obowiązujące przepisy, szczegółowo przytoczone we wcześniejszej części odpowiedzi na interpelację. Oдноśnie do wysokości dodatku służbowego wydaje się, że nie jest możliwe powzięcie przez kierownika jednostki organizacyjnej pełnej i obiektywnej wiedzy o sposobie wykonywania obowiązków służbowych przez poszczególnych funkcjonariuszy na stanowiskach kierowniczych, jak i na pozostałych stanowiskach służbowych o ich zaangażowaniu, bez szeregu wcześniejszych informacji na ten temat,

uzyskiwanych od innych funkcjonariuszy danej jednostki np. bezpośrednich przełożonych służbowych. Wyrażam przekonanie, że choć ustawa ani akty prawne niższej rangi formalnie nie odnoszą się do trybu uzyskiwania przez kierownika jednostki penitencjarnej wiedzy o sposobie realizacji obowiązków służbowych przez poszczególnych funkcjonariuszy, to jednak przepisy przywołanego powyżej rozporządzenia jasno uzależniają wysokość dodatku służbowego od konkretnych okoliczności poddających się ewentualnej weryfikacji, np. rodzaj wykonywanych działań, zakres ponoszonej odpowiedzialności, terminowość działań, posiadane kwalifikacje, powierzenie nowych lub dodatkowych zadań, inicjatywa i samodzielność w realizacji zadań, zaangażowanie funkcjonariusza w wykonywane zadania. Każdy kierownik jednostki organizacyjnej, choćby z racji pełnionej funkcji kierowniczej, dysponuje taką wiedzą. Nie znajduję w interpelacji pana posła przekonującego uzasadnienia do opracowywania w tym zakresie nowych, sztywnych procedur.

Odnosząc się do prośby pana posła o przedstawienie wysokości przyznanych dodatków służbowych z uwzględnieniem każdego funkcjonariusza, we wszystkich jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej wg wzorca, uprzejmie informuję, że stoję na stanowisku, iż przekazanie tak precyzyjnych danych związanych tylko z jednym z dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy SW, dotyczących konkretnych osób, bez konkretnego ich odniesienia do określonej problematyki związanej z polityką państwa, nie znajduje oparcia w ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. Nr 7, poz. 29, z późn. zm.), jak również nie wynika z uprawnień posła określonych w Uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 5, poz. 47, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 191 i nast. Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej posłowi przysługuje prawo złożenia interpelacji sprawach o zasadniczym charakterze i odnoszących się do problemów związanych z polityką państwa. Żądanie

dotyczące wskazania wysokości konkretnych kwot, jednego z dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy SW, w odniesieniu do wszystkich ponad 27 000 funkcjonariuszy SW nie wydaje się mieć związku z jakąkolwiek konkretną problematyką związaną z polityką państwa, a jedynie stanowi przejaw chęci uzyskania wiedzy o tym, jak kształtują się dodatki służbowe konkretnych funkcjonariuszy we wszystkich jednostkach penitencjarnych.

Z wyrazami szacunku